

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620202617
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5620202617.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony H. N., rod. P., nar. XX.X.XXXX, prihlásená k trvalému pobytu J. X. XXX/X, Z. H. na návrh. E. N., nar. XX.XX.XXXX, prihlásený k trvalému pobytu R. XXX, okres Z. H., za účasti Krajskej prokuratúry Žilina, o späť vzatí návrhu a o odvolaní Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, Tomášikova 5, Liptovský Mikuláš 1, proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9Ps/10/2020-22 zo dňa 13.10. 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie prvoinštančného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd vo výroku I. konanie zastavil, vo výroku II. žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Poukázal na ustanovenie § 29 Civilného mimosporového poriadku a uviedol, že konanie o spôsobilosti na právne úkony (o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony) možno začať na návrh a aj bez návrhu (§ 233 - 235 CMP, § 23 ods. 2 CMP), preto po doručení späťvzatia návrhu skúmal, či je potrebné v konaní pokračovať. V takom prípade by súd konanie nezastavil, hoci navrhovateľ zobral návrh späť a v konaní by pokračoval (§ 29 ods. 2 CMP). Zo zdravotnej dokumentácie predloženej navrhovateľom zistil, že H. N. je v starostlivosti psychiatrickej ambulancie od 14.1.2019, podrobila sa aj vyšetreniu klinickej psychologičky. Podľa zdravotnej dokumentácie psychiatrického vyšetrenia zo dňa 17.7.2020 bola H. N. orientovaná miestom, nevedela uviesť rok a mesiac, ale vedela uviesť deň, jej vnímanie bolo bez porúch. Jej verbálny prejav bol plynulý, dikcia hlasitá, determinujúca tendencia zachovaná. Perseverácie (lipnutie na niečom, nutkavé zotrvávanie) a psychomotorické tempo nižšie, nálada v norme, výrazové prostriedky v norme s poklesom prosexie (neschopnosti sústrediť sa), neexplorované obsahové a formálne poruchy myslenia. Exekutívne funkcie narušené. Bol diagnostikovaný mnesticokognitívny deficit (slabá pamäť a poznávacie schopnosti), poruchy pamäte, hlavne v oblasti recentnej pamäti (novej) s prevládajúcou poruchou adekvátneho chápania vecí, logického usudzovania a predvídania vecí. Individuálna psychoterapia zameraná na kooperáciu, pravidelné užívanie liekov a tréning mnestickej schopností s potrebou dohliadať na užívanie liekov. H. N. absolvuje opakované kontroly a vyšetrenia u psychiatricky, sú jej predpisované lieky, ktoré užíva. Na vyšetrenia je sprevádzaná príbuznými (synom). Býva sama, má zabezpečenú stravu. Rodina zabezpečuje H. N., najmä v osobe jej syna prístup k zdravotnej starostlivosti (kontrola užívania liekov, vyberanie liekov v lekárni). Navrhovateľ potvrdil, že je s matkou v dennom kontakte (osobne a telefonicky). H. N. preberá a nakladá s dôchodkom sama. Platby sú realizované prostredníctvom inkasa - SIPO. Iné platby zabezpečuje pre matku navrhovateľ. Tento zabezpečuje matke sprevádzanie pri návštevách lekárov a vyberaní liekov. Užívanie liekov kontroluje pri osobných návštevách. Zo zdravotnej dokumentácie a vyjadrenia navrhovateľa mal súd preukázané, že nie je potrebné v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony H. N. pokračovať, lebo sa sčasti dokáže o seba postarať sama. Tam, kde si nedokáže pomôcť, má pomoc zo strany syna. Nie je žiaduce, aby súd zasahoval do najzákladnejšieho osobného práva človeka (spôsobilosti na právne

úkony), pokiaľ to nie je nevyhnutne nutné. Zastal názor, že nie je v záujme dotknutej osoby vystavovať ju úkonom spojeným s konaním o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, keď z návrhu a ani zdravotnej dokumentácie nevyplýva, že by H. N. svojím správaním ohrozovala záujmy tretích osôb, verejného poriadku alebo seba (napríklad uzatváraním zmlúv o úveroch alebo pôžičkách). Súd prihladol na ustálenie jej zdravotného stavu a rodinné zázemie.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručila odvolanie Okresná prokuratúra v Liptovskom Mikuláši, vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam prípadu dala do pozornosti skutočnosť, že sám súd prvého stupňa v ním vydanom rozhodnutí o zastavení konania konštatuje, že H. N. sa s častí dokáže o seba postarať sama. Už z tohto záveru je evidentné, že bez pomoci iného nie je schopná obstaráť všetky svoje záležitosti a ani sa o seba postarať. Uvedené je doplnené lekárske nálezom v súvislosti s psychiatrickým vyšetrením 17.7.2020. Dala do pozornosti predovšetkým pokles schopnosti H. N. sústrediť sa, existenciu neexplorovaných obsahových a formálnych porúch myslenia, narušenie exekutívnych funkcií a diagnostikovaný mnesticokognitívny deficit, poruchy pamäte hlavne v oblasti recentnej pamäte s prevládajúcou poruchou adekvátneho chápania vecí, logického usudzovania a predvídania vecí. Doplnila, že psychiatrické vyšetrenie dátumované dňom 17.7.2020 u nej okrem iného tiež ustálilo podozrenie z demencie Alzheimeroveho typu, vaskulárnej encefalopatie a atrofie mozgu kombinovaného typu. Zastal názor, že práve tieto skutočnosti súd prvého stupňa nedostatočne vyhodnotil, pričom práve závery prezentované v zdravotnej dokumentácii H. N. sú podľa odvolateľa objektívne spôsobilé vyvolať závažnú pochybnosť o správnosti a zákonnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa. Bez prípadného ustanovenia a výsluchu znalca podľa § 244 CMP, resp. bez výsluchu ošetrojúceho lekára v intenciách § 246 CMP neprináleží súdu hodnotiť zdravotný stav H. N. a ani rozsah a charakter jeho dopadu na jej spôsobilosť na právne úkony. Práve tieto otázky sú otázkami odbornými, nie právnymi, preto ich má súd a musí realizovať, či už prostredníctvom ustanoveného znalca, alebo výsluchom ošetrojúceho lekára, čo sa v predmetnej právnej veci nestalo. V žiadnom prípade nemieni spochybniť skutočnosť, že akýkoľvek zásah obmedzujúci fyzickú osobu v spôsobilosti na právne úkony je zásahom do samotnej najzákladnejšej podstaty osobných práv každého človeka, avšak k jeho vylúčeniu je podľa názoru odvolateľa možné pristúpiť v obdobných prípadoch až na základe záverov písomného znaleckého posudku a výpovede súdom ustanoveného znalca, prípadne na základe výpovede ošetrojúceho lekára, ak sa táto javí byť konajúcemu súdu dostatočnou pre jeho rozhodnutie. Žiadal preto uznesenie prvoinštančného súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora žiadal jeho odvolanie zamietnuť, uznesenie prvoinštančného súdu potvrdiť. Pripustil, že H. N. má problémy sústrediť sa, určité formy porúch myslenia, alebo slabú pamäť, oslabené poznávacie schopnosti, logického usudzovania a predvídania vecí, ale to neznamena, že sa nevie o seba postarať sama. Svojím návrhom poukazoval na to, že vzhľadom na vek matky je potrebné niektoré záležitosti, či už na úradoch, alebo u lekárov vykonávať v sprievode druhej osoby pre lepšie pochopenie daného konkrétneho konania, neznamena to však mať také pochybnosti, ako to konštatuje v odvolaní prokurátor. Súd podľa neho dostatočne vyhodnotil späťvzatie návrhu z hľadiska hospodárnosti a plynulosti konania a rozhodol správne, keď späťvzatie návrhu pripustil a konanie zastavil.

4. Krajská prokuratúra sa pripojila k odvolaniu podanému zo strany okresnej prokuratúry. K dôvodom odvolania uvedeným zo strany okresnej prokuratúry navyše dodala, že samotný navrhovateľ v návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony uviedol, že u jeho matky, ktorá žije sama na adrese trvalého bydliska sa v posledných rokoch stále viac prejavujú príznaky duševnej poruchy. Aj podľa viacerých lekárske vyšetrení, na ktoré poukázal, vyplýva, že jeho matka trpí závažnou duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná. Navrhoval, aby súd do konania pribral znalca psychiatra za účelom vypracovania znaleckého posudku. 13 dní od podania návrhu navrhovateľ písomným podaním zobral návrh v celom rozsahu späť. Až na základe výzvy súdu ozrejmil, akým spôsobom je zabezpečená starostlivosť o jeho matku, kde a s kým býva, kto zabezpečuje preberanie a nakladanie s dôchodkom, akým spôsobom je zabezpečená zdravotná starostlivosť, pričom žiadnym spôsobom neozrejmil, ako sa zmenili skutkové okolnosti odôvodňujúce podanie návrhu. Sám súd poukázal v uznesení o zastavení konania na obsah lekárskej správy zo dňa 17.7.2020, ktorá bola paradoxne podkladom pre podanie návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

5. H. N. vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľa a odvolaniu okresnej prokuratúry uviedla, že v plnom rozsahu súhlasí s vyjadrením navrhovateľa, toto dopĺňa o skutočnosť, že hlavným dôvodom pre podanie návrhu bolo, že poverila spravovaním svojich financií vnučku Mgr. H. Z., ktorá však prekročila rozsah svojho oprávnenia s nakladaním a správou finančných prostriedkov. V rodine bol tento problém vyriešený a preto sa pripojila k návrhu svojho syna a žiadala o uznesenie prvoinštančného súdu potvrdiť.

6. V ďalšom vyjadrení doručenom okresnému súdu 4.2.2021 H. N. uviedla, že s návrhom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, ktorý podal jej syn, nemôže súhlasiť. Celá situácia ohľadne podania návrhu vznikla na základe nedoriešených majetkoprávných vzťahov v rodine a iných obáv zo strany detí, že by niekto mohol zneužiť jej pokročilý vek a primäť ju k tomu, aby nespravodlivo naložila so svojim vlastníctvom. Situácia v rodine sa však vyriešila k spokojnosti všetkých jej členov. Je pravda, že potrebuje doprovod pri návšteve lekárov, vybavovaní po úradoch, čo je v jej veku normálne. Je tomu tak najmä z obavy, aby nespadla a neprivedila si nejaký úraz, ako i z dôvodu, že má strach, aby ju ako staršiu osobu niekto neuviedol do omylu, neokradol, má väčšiu istotu, ak s ňou ide niekto z rodiny. Dennodenne ju navštevuje jej syn, rovnako dcéra, vnučka. Nemyslí si, že jej zdravotný stav je tak zlý, že by si nedokázala uvedomiť dosah svojho konania. Návrh syna bol predčasný, za správne považuje, ak ho následne zobral späť.

7. Navrhovateľ vo vyjadrení k vyjadreniu krajskej prokuratúry uviedol, že si nie je vedomý, že by neozrejmil ako sa zmenili skutkové okolnosti, pretože stav matky nie je nemenný, na čo reagoval späťvzatím návrhu, na ktorom zotrval.

8. Navrhovateľ k vyjadreniu matky H. N. uviedol, že sa predovšetkým vysvetlila situácia zastupovania matky vnučkou, ktorá evidentne prekročila rozsah jej poverenia so spravovaním finančných prostriedkov vo svojom prospechu. Pripojil sa k vyjadreniu matky a žiadal uznesenie prvoinštančného súdu potvrdiť.

9. Krajská prokuratúra v Žiline k vyjadreniu H. N. uviedla, že nemožno jednoznačne ustáliť, či predmetné vyjadrenie, sformulovala sama H. N., či nebolo sformulované jej rodinnými príslušníkmi. Z predmetného vyjadrenia vyplýva, že o spravovanie finančných záležitostí H. N. sa starajú jej rodinní príslušníci, je otáznosť, či takéto konanie rôznych rodinných členov starajúcich sa prípad od prípadu o konkrétnu finančnú záležitosť je v súlade s najlepším záujmom menovanej. S poukazom na obsah lekárskeho správ možno mať pochybnosti, či obsah predmetného listu korešponduje so samotnou vôľou H. N. a do akej miery je menovaná vôbec sama spôsobilá túto vôľu s prihliadnutím na svoje vlastné záujmy kreovať a navonok prejavovať. Naďalej zotrvala na názore, že vyhodnotenie rozsahu psychickej poruchy osoby, o ktorej spôsobilosti k právnym úkonom sa koná, a jej vplyvu na vedomé rozhodovanie o nakladaní s majetkom, poprípade vykonávanie iných úkonov, je primárne odbornou otázkou, ktorá však doposiaľ nebola jednoznačne zodpovedaná. Neboli odstránené pochybnosti, či si ochrana najmä majetkových práv H. N. nevyžaduje obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a ustanovenie opatrovníka. Žiadala preto uznesenie prvoinštančného súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v intenciách ustanovení § 65 až § 67 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu postupom podľa § 389 ods. 1, písm. b/ CSP v súvislosti s ustanovením § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie prvoinštančného súdu je predčasné. Tak, ako vyplýva z odvolania okresnej prokuratúry, poprípade vyjadrenia Krajskej prokuratúry v Žiline prvoinštančný súd procesný postup podložil poukazom na lekárske vyšetrenie, ktoré bolo podkladom pre podanie návrhu na začatie konania a taktiež vzhľadom na krátkosť času od podania návrhu po jeho späťvzatie nemožno zistiť aká zmena pomerov na strane H. N. bola podkladom pre iné posúdenie jej zdravotného stavu, jej schopnosti sa o seba postarať nielen v bežných, ale i v súvislosti s obstarávaním majetkových záležitostí pre iné vyhodnotenie rozsahu psychickej poruchy, jej vplyvu na vedomé rozhodovanie o nakladaní s majetkom, poprípade vykonávanie iných úkonov.

12. Podľa § 241 ods. 1 CMP súd poučí osobu, o ktorej spôsobilosti koná o jej procesných právach a povinnostiach, najmä o práve zvoliť si zástupcu.

13. Podľa § 243 ods. 1 CMP súd vypočuje osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

14. Podľa § 244 CMP súd v konaní ustanoví a vypočuje znalca.

15. Podľa § 246 CMP od znaleckého dokazovania možno upustiť, ak súd na zistenie dostatočného stavu veci považuje za postačujúce vysluchnúť ošetrojúceho lekára.

16. Podľa § 247 ods. 1 CMP, ak nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátenie spôsobilosti súd konanie zastaví.

17. V konaní o spôsobilosti na právne úkony sa musí súd zamerať predovšetkým na zistenie duševného stavu osoby, o ktorej spôsobilosti v konaní ide, t.j. či ide o osobu, ktorá je skutočne postihnutá duševnou poruchou, a akú intenzitu táto porucha dosahuje. Ide tu o otázku skutkovú, pri riešení ktorej súd musí pribrať do konania znalca. Ďalším predpokladom pre rozhodnutie súdu je zistenie, do akej miery je osoba postihnutá duševnou poruchou spôsobilá sama si obstarávať svoje záležitosti. Pri riešení tejto otázky súd vychádza zo zistení na základe posudku znalcov v spojení s ostatnými dôkaznými prostriedkami a všetky vykonané dôkazy musí hodnotiť vo vzájomnej súvislosti.

18. V konaní o spôsobilosti na právne úkony sa teda obligatórne ustanovuje a vysluchne znalec z dôvodu odborného posúdenia tohto závažného zásahu do integrity fyzickej osoby.

19. V tomto type konania je znalecké dokazovanie preferovaným dôkazným prostriedkom, preto len celkom výnimočne v kontexte vykonaného dokazovania možno od neho upustiť a uspokojiť sa s výsluchom ošetrojúceho lekára (§ 246 CMP). Vzhľadom na účel sledovaný týmto konaním sa musí súd predovšetkým zamerať na zistenie duševného stavu osoby, ktorej sa konanie bezprostredne týka, t.j., či ide o osobu, ktorá je skutočne postihnutá duševnou poruchou, či táto porucha dosahuje intenzitu predpokladanú príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ide tu o otázku skutkovú, pri riešení ktorej musí súd spolupracovať so znalcami - lekármi, resp. s príslušnými zdravotníckymi zariadeniami. Ďalším predpokladom rozhodnutia súdu v tomto konaní je zistenie, či osoba postihnutá duševnou chorobou je alebo nie je schopná z tohto dôvodu si sama obstarávať svoje veci. Pri riešení tejto otázky súd vychádza zo skutkových zistení urobených na základe posudku znalcov - lekárov v spojení s ostatnými výsledkami dokazovania. Rozhodnutím súdu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony sa odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia mení právne postavenie fyzickej osoby v tom zmysle, že nie je naďalej sčasti spôsobilá svojimi právnymi úkonmi nadobúdať práva a povinnosti.

20. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zastal názor, že v danom prípade je rozhodnutie prvoinštančného súdu nielen predčasné, ale i nedostatočne podložené skutkovými zisteniami, ktoré je povinný súd pre svoje rozhodnutie obstaráť. Na podklade toho dospel k záveru, že odvolanie okresnej prokuratúry je dôvodné a pre ďalší postup je potrebné nielen vykonať výsluch osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná podľa § 243 ods. 1 CMP, ale i napríklad vysluchnúť ošetrojúceho lekára postupom podľa § 246 CMP a v prípade, že ani tento nebude postačujúcim podkladom pre vydanie rozhodnutia, súd ustanoví a vysluchne znalca podľa § 244 CMP. Po doplnení dokazovania v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu bude môcť prvoinštančný súd nielen o späťvzatí návrhu navrhovateľom, ale i o ním podanom návrhu na obmedzenie spôsobilosti H. N. objektívne, v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania rozhodnúť. V nadväznosti na uvedené preto uznesenie prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
  - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
  - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
  - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)